

Plňte své povinnosti s postojem odevzdání Bohu

→ *Promluva Satja Sáí Báby ze 14. ledna 2006* ←

Bůh je láska a láska je Bůh.

*Pravá duchovní disciplína spočívá v rozvoji lásky k lásce.
Drahé děti! Držte se tohoto principu lásky a představujte ideál jednoty.*

(báseň v telugu)

Milí studenti, chlapci a dívky!

Říká se *daivam mánuša rúpéna* (Bůh se vtěluje v podobě lidské bytosti). Proto se lidské zrození považuje za vysoce posvátné. Bůh se vtěluje v lidské podobě, aby lidstvo spasil. Nebudte pod vlivem chybného názoru, že Bůh je omezen do určité formy. Božství není nějaké oddělené bytí. Je skryto v lidství. Lidská forma je směsí pěti živlů, tedy země, vody, ohně, vzduchu a éteru. O božské energii, která je příčinou působení pěti prvků se hovoří jako o *átmanu*. Jakou podobu má *átman*? Tuto otázku pokládá mnoho lidí. Ve skutečnosti překračuje *átman* jméno i tvar.

Pouhá lidská podoba nedělá z nikoho lidskou bytost, je to chování a jednání, na čem záleží. Stejně tak nečiní člověka opravdu vzdělaným jen pouhé nabytí knižního vzdělání. Takové světské vzdělání je svou podstatou negativní. Člověk musí rozlišovat mezi vzděláním a *educare*.

Vzdělávání se orientuje na informace, je omezeno na fyzickou a duševní úroveň. Má své kořeny v *educare* stejně, jako řeky Kršna a Gódávarí mají svůj zdroj v oceánu. Fyzické a světské poznání odpovídá vzdělání. *Educare* se vztahuje k našim vnitřním postojům a čistotě srdce. Naše *máta*, *páta* a *báta* (mluva, zpěv a způsob života) by měly pramenit v srdci. To je podstatou *educare*. Pokud

budete postrádat čistotu srdce, nemůžete se nazývat opravdu vzdělanými, i když dosáhnete množství akademických hodností.

Dnes jen velmi málo lidí usiluje o pochopení, co je *educare*. Jen ti, kteří jsou obdařeni praktickými vědomostmi a moudrostí, dokážou porozumět *educare* a ocenit je. Ostatní budou sváděni vysokými akademickými hodnostmi. Zajímá je jen nabývání knižních vědomostí a jejich šíření. Takové marné úsilí je neopravňuje, aby se nazývali opravdu vzdělanými.

Pro studenty je dnes obvyklé, že získávají různé tituly, jako je Bc., Mgr., Ing., Ph.D. a tak dále. Přesto ti, kteří rozumí pravému účelu vzdělání a jeho vnitřnímu významu, jsou vzácní. Jakmile porozumíte smyslu vzdělání a podle toho jednáte, bude váš život spasen. Neměli byste se zcela spoléhat na to, co vás učitel učí ve třídě. Musíte porozumět podstatě svého těla, mysli, smyslů a intelektu, abyste si dokázali uvědomit své vnitřní Já.

Každý jedinec má tři vlastnosti, tedy *sattvu*, *radžas* a *tamas* (klid, vášeň/činnost a netečnost). Odpovídají trojici Brahmá, Višnu a Mahéšvara. *Guna sattva* odpovídá vnitřní čistotě. *Guna radžas* se odráží v našich činech. Základní pravdou však je, že *átman* má naprostou kontrolu nad všemi smysly a fungováním lidského těla.

Vykonáváte různé úkoly. Sportujete a účastníte se sportovních her. To vše představuje *gunu radžas*. Dnes lidé učí *parárthu* (duchovní hodnoty), aniž by se vzdali *svárthy* (sobectví). Je to vážný omyl. Měli byste se v první řadě vzdát *svárthy* a *parárthu* považovat za základ všeho svého úsilí. Rozvíjejte víru v Boha. Bůh je *ádhára* (opora) a všechno ostatní je *ádhéja* (podporované).

Božství je jedno. Vědy proto prohlašují: *ékóham bahusjám* (Jediný se rozhodl stát se mnohým). Jména a tvary se mohou různit, ale vrozený božský princip je jeden a týž. Tato hala je například vyzdobena mnoha žárovkami. Ale elektrický proud, který jimi protéká, je stejný. Podobně mohou být mnohé sladkosti, ale základní složka v nich, která nese sladkost – cukr – je stejná. Častokrát jdeme jen za jmény a tvary a zapomínáme na skutečnost.

Lidská bytost by měla mít nezbytně tři kvality: *niščalatvu*, *nirmalatvu* a *nirmóhatvu* (stálost, čistotu a nepřipoutanost). Ten, kdo má tyto tři vlastnosti, je vskutku Bůh sám. Nepotřebujete se dotazovat druhých, zda jste dobří nebo ne. Vaše svědomí je soudcem. Měli byste vždy myslet na Boha.

V minulosti bylo mnoho božských vtělení, ale vrozený božský princip ve všech byl jeden a tentýž. Stejně, jako cukr přijímá podobu různých cukrovinek, se božství vtěluje do různých tvarů. Lidé uctívají Boha a zpívají o Jeho slávě

s myšlenkou, že On je na nějakém vzdáleném místě. Ve skutečnosti je pravým projevem Boha pět živlů (*pañčabhúta*). Vaše srdce je chrámem božím. Naplňte tedy svá srdce láskou. Člověka bez lásky nelze nazvat lidskou bytostí. Pět živlů považujte za božské a vhodně je používejte. Kdo vám dal život? Kde je zdroj, z něhož se projevil? Získali jste jej nějakou duchovní praxí? Ne! Život vám dává Bůh a On je jediný, kdo jej udržuje. On je přítomen v každé živé bytosti jako *átman*. Z *átmana* povstává vše.

Studenti studují mnohé učebnice a získávají vysokou odbornou kvalifikaci. Co je zdrojem veškerého jejich poznání a učenosti? Není to nic jiného než božství. Vzhledem ke svým falešným představám si ale člověk není schopen tuto pravdu uvědomit. Ze všeho nejdříve rozvíjejte víru v existenci Boha. Když se vtělí do lidské podoby, chová se jako lidská bytost. Jen tak může člověk porozumět božství a svatosti lidského zrození.

Educare se vztahuje k *bhávě* (vědomí), zatímco vzdělání se týká *báhi* (vnějšího). Vzdělání, které nabýváte, by mělo prospívat společnosti. Své znalosti a inteligenci byste měli používat ku prospěchu společnosti. Své emoce držte pod kontrolou. Nevztekejte se, nezuřte jako Durvása, který neměl kontrolu nad svou povahou. Jen ten, kdo zcela ovládá sám sebe, je pravou lidskou bytostí.

Átman představuje jednotu všech bytostí. Nakonec vše splyne v *átmana*.

*Náboženství je mnoho, ale cíl je jeden,
šatů je mnoho, ale bavlna je jedna,
šperků je mnoho, ale zlato je jedno,
krav je mnoho, ale mléko je jedno.*

(báseň v telugu)

Místo jednoty v rozmanitosti dnes člověk naneštěstí vidí rozmanitost v jednotě. To je příčinou všeho jeho utrpení. Princip *átmana* je základem všeho stvoření. Můžete zapomenout na všechno, ale na *átmana* ne. Pět živlů, které jsou ve vás, nejsou ničím jiným, než projevem *átmana*.

Džapa nespočívá v pouhém otáčení kuliček v růženci. Člověk by měl překročit světskou a fyzickou rovinu existence. To je skutečný *átman*. Ten, kdo si uvědomuje zdroj svého bytí, je skutečně člověkem. Můžete studovat Bhagavadgítu a učit se její verše nazpaměť. To z vás však neučiní učence. Stačí, když dokážete alespoň jeden verš uvést do praxe. S pomocí písmen abecedy lze napsat jakékoli množství knih. Tudíž písmena abecedy tvoří základ jakékoli knihy, ať je to Rámájana, Mahábhárata, nebo Bhágavata. Podobně je základem všeho *átman*.

Jakmile jste porozuměli principu *átmana*, měli byste rozumět všemu ostatnímu. Vzdělávací instituce jsme založili jen proto, abychom vštěpovali takové poznání. V našich školách a fakultách klademe nejvyšší důraz na charakter, ctnosti a chování. Každý člověk by měl toužit, aby kráčel v životě po správné cestě a dosáhl Boha. Měl by přijímat všechno jako vůli boží. Když rozvíjíte čistotu srdce, budete mít ve všem svém úsilí úspěch.

Ve jméně meditace sedají lidé se zkříženýma nohama a zavřenýma očima. Jak vás může taková praxe vést k Bohu? Když zavřete oči, nevidíte ani osobu stojící před vámi, natož abyste viděli Boha. Ve skutečnosti je Bůh ve vás. Skutečný *vjakti* (jedinec) je ten, kdo projevuje *avjakta* (skryté) božství. Když pochopíte princip *átmana* a projevujete upřímné úsilí, zajisté můžete prožívat *átmasáksátkáru* (poznání božství). Můžete provádět *džapu* nebo *tapas*, ale když postrádáte čistotu srdce, veškerá vaše duchovní praxe se prokáže jako marná. Ať vykonáváte jakoukoli praxi, měli byste mysl vždy zaměřovat jediné na *átmana*.

Člověk (*maniši*) je ten, kdo je obdařen myslí (*manas*). *Maniši* je také znám jako *mánava*. Co je vnitřním významem tohoto slova? „Ma“ znamená *máju* (nevědomost), „na“ je *násti* (bez) a „va“ znamená *vartiňčuta* (chovat se). Lidská bytost je ten, kdo překonává *máju* a žije bez nevědomosti. Vzdělání vám má pomoci překonat klam. Ten, kdo překonává mysl, je *paramahansa* (uskutečněná duše).

My nejsme pouhými smrtelníky (*mánava*). Jsme skutečně vtělením nesmrtelného božského principu (*mádhava*). Měli bychom mít víru v Boha a s odvahou a srdnatostí se postavit čelem výzvám života. Jen tehdy si zasloužíme být nazýváni lidskými bytostmi. Mysl má rozjímat o Bohu. Ten, kdo zná hodnotu diamantu, jej bude chránit v bezpečí a bude jej správně užívat. Podobně i ten, kdo poznal sílu mysli, ji nenechá sejít z cesty. Měl by usilovat o dosažení stavu „smrti“ mysli (angl.: *die mind*). To je možné jen neustálým rozjímáním o Bohu.

Říká se: „*Manó múlam idam džagat*“ (mysl je základem celého světa). Jestliže neovládáte mysl a místo toho se necháváte unášet jejími rozmary, co bude vaším osudem? Jen prostřednictvím zničení mysli (*manó nášana*) se člověk může stát *paramahansou*. Nikdy neposlouchejte mysl. Mysl je svou přirozeností vysoce posvátná, ale vzhledem ke vlivu moderního vzdělávání se stala nestálou jako opice. Jaký má užitek listování v objemných knihách bez porozumění přirozenosti mysli? Když se naučíte abecedu od A až do Zet, měli byste se také učit významu slov. Jaký má smysl číst slova bez porozumění jejich významu? Zde se studenti učí vědy. Říká se: „*Anantó vai védah*“ (vědy jsou nekonečné). Jsou obdařené nekonečnou mocí.

Když čtete Bhagavadgítu, měli byste usilovat o porozumění jejímu učení a uvádět je do praxe. Jinak má jen malý význam pročítat Bhagavadgítu nebo o ní přednášet. Z pouhého opakování veršů jako papoušek nevzejde žádný prospěch, když veršům nerozumíte. Vědy si předávaly ušlechtilé duše z generace na generaci. Obsahují věčné pravdy. Ve jméně moderního vzdělání je však lidé přehlížejí. Někomu se mohou líbit, jinému ne, ale studium věd je pro všechny nezbytné. Neměli byste vědy jen číst, měli byste také rozumět učení, které je v nich obsažené.

Člověk zapomněl na své pravé Já. Pokouší se nabýt vzdělání, aniž by znal svoji vlastní skutečnost. V důsledku toho věří všemu s výjimkou Boha. Na základní princip – tedy božství – byste neměli nikdy zapomenout.

Milí studenti!

Jste schopni porozumět světskému vzdělávání a osvojit si je. Pro všechny však není snadné pochopit vnitřní skutečnost. Jména a podoby jednotlivců se jeví jako rozdílné, ale v podstatě jsou všichni jedno a totéž. Vrozená skutečnost je *ádhára* (opora) a vnější jména a podoby jsou jen *ádhéja* (podporované objekty). Poznání *ádhéji* bez porozumění *ádháry* nebude sloužit žádnému účelu. Duchovní nadhled bychom měli mít dokonce i když zacházíme s fyzickými záležitostmi. Proto rozvíjejte na prvním místě víru v Boha. S neochvějnou vírou v Boha může být dosaženo čehokoli. Plňte své povinnosti s postojem odevzdání Bohu. To je základem pravého vzdělání. Vzdělání neznamená pouhé nabytí knižního poznání. Pravé vzdělání je za knižními znalostmi.

Studenti! Vtělení lásky!

Nejprve si musíte uvědomit, že božství je přítomné všude. Nechtě veškeré vaše činy těší Boha. Vy jste z Boha přišli a v Bohu žijete. Všechny vaše činy by tedy měly být věnovány Bohu. Když půjdete po tak svaté cestě, splynete nakonec s Bohem. Bůh je *bhávaprija*, nikoli *báhjaprija*. On vidí postoje za vašimi činy. Svět se zajímá o *báhju* (vnější podívanou), ale Bůh se zajímá o vaše postoje (*bhávuvu*). Proto očistěte v první řadě své postoje.

Ptáte se druhých: „Kdo jsi?“ Ptali jste se však již sebe: „Kdo jsem já?“ Skutečné vzdělání spočívá v poznání odpovědi na tuto otázku. Jaký má smysl znát něco o druhých, jestliže neznáte svoji vlastní skutečnost? To není žádné pravé vzdělání! Pravý duchovní aspirant je ten, kdo rozumí principu jednoty a prožívá jej. Říkáte: „To je moje matka, to je můj otec,“ a tak dále. Takový fyzický vztah se týká mysli. Budete-li považovat fyzický vztah za skutečný, nikdy neporozumíte pravdě. Říkáte: „Já jsem Ramajia.“ To je jméno, které dostalo tělo. Vy ale nejste tělo. Měli byste říkat s pevným přesvědčením: „Já jsem Já.“

Když se však nazýváte Ramaija, měli byste jednat podle svého jména. Jakmile jednou prožijete svoji skutečnost, budete prožívat trvalou blaženost.

Shromáždilo se zde mnoho studentů. Ne všichni však mají stejné zaměření. Zabýváte se různými kurzy – bakalářskými, magisterskými, doktorandskými a podobně. Měli byste porozumět smyslu vzdělávání. Někteří studenti chtějí dnes jet po dokončení studia za hranice. Zapomněli na pravý účel vzdělání a jsou okouzleni světskými lákadly.

Člověk by měl mít jednobodovou oddanost k Bohu. Vaše víra má být naprostá a bezpodmínečná. Je-li vaše víra nestálá s „hrboly a výmoly“, budete zmatení a neklidní. Držte svá přání pod kontrolou. Neomezená přání vás odvedou od božství. Zničení přání vás povede k principu jednoty. Měli byste rozvíjet ctnosti a vést řádný život. Porozumějte smyslu vzdělávání a podle toho jednejte. Jen tehdy bude mít vaše zrození v lidské bytosti smysl. Jedna elektrická žárovka může zajistit osvětlení mnohým. Podobně může osvětlit mnoho životů jedno srdce, naplněné láskou. Když máme čistotu, můžeme prožívat božství. Základnou pro jednotu je láska. Bez lásky se vynořují rozdílnosti.

Studenti!

Jestliže budete po vstupu na naši instituci dosahovat jen akademických titulů bez rozvíjení ctností, my nebudeme šťastní. Měli byste rozvíjet čistotu vnitřní i vnější. Jen tehdy můžete získat dobré jméno ve společnosti. Lidé vás budou chválit slovy: „Ten a ten je dobrý hoch, stará se o své záležitosti a nezaplétá se do nepotřebných věcí.“ Takové dobré osobnosti mohou přinést změnu společnosti. Když jste studenty, měli byste dodržovat řád chování, který je předepsán pro stav *brahmačarji*. Jestliže naopak podlehnete rozmarům mysli a žijete bez omezení, lidé vás budou považovat za darebáka. Když budete laskaví myšlenkou, slovem i činem, každý o vás bude hovořit uctivě.

Vtělení lásky!

Láska je v jednotlivci a ve všech. Na tomto světě není nikdo bez lásky. Rozvíjejte lásku. Ať si lidé říkají, co chtějí. Nedejte se zmást kritizováním. Když vás někdo kritizuje nahlas, odchází to do řídkého vzduchu, jestliže kritizuje v nitru, je to jen on, kdo tím bude ovlivněn. Takto byste neměli být ani povzneseni chválou, ani sklíčení kritikou. Chcete-li dosáhnout Boha, měla by být harmonie ve vašich myšlenkách, slovech a činech.

Říká se: „*Manasjékam, vačasjékam, karmanjékam, mahátmanám, manasjanjat vačasjan-jat, karmanjanjat durátmanám*“ (ti, jejichž myšlenky, slova a činy jsou v dokonalé harmonii, jsou ušlechtilí, ti, kteří jejich harmonii postrádají, jsou zkažení).

Nestačí, ovládáte-li dobře jazyk a hovoříte výmluvně o božství. Měli byste také uvést do praxe to, o čem hovoříte a prožívat božství. Můžete dokázat přitáhnout lidi vynikajícím proslovem, ale jaký má smysl, když nepřevádíte svá slova v čin?

Když se narodil Ježíš, přišli tři arabští králové, aby dítě spatřili. Když uviděli božské vyzařování dítěte, první král prohlásil: „To je posel boží.“ Druhý král řekl: „To je syn boží.“ Třetí král pronesl: „To je skutečně Bůh Sám.“ Všechna tři tvrzení jsou pravdivá. Nikdy si nemyslete, že jste od Boha odlišní. Měli byste překročit dvojnost a pochopit jednotu v božství. Ať se stane cokoli, neodklánějte se od cesty jednoty. Měli byste mít neoblomnou víru. Toto učení si dosadte pevně do srdce a uvádějte je v každodenním životě do praxe. Ještě když přijdete do svého pokoje, přemýšlejte nad tím, co jste se zde učili.

S modlitbou k Bohu můžete dosáhnout čehokoli v životě. Chci, abyste se modlili. Chci, abyste byli bratry a sestrami a nabyli dobré pověsti. Jen tak bude naplněn smysl, proč zde byly založeny školy. Já jsem stále s vámi, ve vás, nad vámi, kolem vás. Usilujte, abyste vštěpovali takovou víru a oddanost i svým bližním. To mne činí velmi šťastným. Dnes je svátek Sankranti, který označuje počátek *uttarajany*, příznivého a svatého období. Ode dneška rozvíjejte ušlechtilé postoje. Vydejte se po svaté cestě. Tak bude vaše budoucnost zajisté svatá a bezpečná.

Doufám, že jsem vám tak dlouhým proslovem nezpůsobil příliš nepohodlí. Když vás všechny vidím, přetéká mé srdce blažeností.

Štěstí spočívá v jednotě s Bohem. Proto rozjímejte nepřetržitě o Bohu. Nikdy nedávejte prostor obavám a strachu myšlenkou: „Blíží se zkoušky. Jak je překonám? Projdu?“ Nedávejte prostor skleslosti a malomyslnosti takovým negativním přístupem. Mějte víru v Boha. Plňte svou povinnost a s odvahou čelte jakékoli situaci. Pak bude výsledek dobrý. Láska je vše, láska je Bůh. Žijte v lásce.

(Bhagaván ukončil svoji promluvu bhadžanem „Hari bhadžana biná“.)

U příležitosti svátku Sankranti, v Prašánti Nilajam dne 14. ledna 2006